**Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.**

# ►B EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (uudelleen laadittu toisinto)

**(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

| | | virallinen lehti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | N:o | sivu | päivämäärä |
| ►M1 | Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018 | L 212 | 1 | 22.8.2018 |
| ►M2 | Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018 | L 11 | 1 | 14.1.2019 |
| ►M3 | Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/696, annettu 25 päivänä toukokuuta 2020 | L 165 | 1 | 27.5.2020 |

Oikaistu:

►C1 Oikaisu, EUVL L 126, 21.5.2015, s. 3 (1008/2008)

►C2 Oikaisu, EUVL L 154, 11.6.2016, s. 28 (1008/2008)

▼B

# EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1008/2008,

**annettu 24 päivänä syyskuuta 2008,**

**lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (uudelleen laadittu toisinto)**

**(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

## I LUKU

## YLEISET SÄÄNNÖKSET

*1 artikla*

▼M3

1. Tässä asetuksessa säädetään yhteisön lentoliikenteen harjoittajien toimilupien myöntämisestä, yhteisön lentoliikenteen harjoittajien oikeudesta harjoittaa yhteisön sisäistä lentoliikennettä ja yhteisön sisäisen lentoliikenteen hinnoittelusta. Siinä myös vahvistetaan väliaikaiset säännöt, jotka koskevat maahuolintapalvelujen tarjoamista unionin lentoasemilla.

▼B

2. Tämän asetuksen III luvun soveltaminen Gibraltarin lentoasemaan ei rajoita Espanjan kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan oikeudellista asemaa kiistassa sen alueen suvereniteetista, jolla lentoasema sijaitsee.

*2 artikla*

**Määritelmät**

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

1) ’liikenneluvalla’ toimivaltaisen lupaviranomaisen yritykselle myöntämää lupaa, jonka nojalla tämä voi harjoittaa lentoliikennettä liikenneluvassa täsmennetyin edellytyksin;

2) ’toimivaltaisella lupaviranomaisella’ jäsenvaltion viranomaista, jolla on oikeus myöntää liikennelupa, evätä se tai peruuttaa se kokonaan tai määräajaksi II luvun mukaisesti;

3) ’yrityksellä’ luonnollisia henkilöitä, voittoa tavoittelevia tai tavoittelemattomia oikeushenkilöitä taikka virallisia elimiä, riippumatta siitä, ovatko ne oikeushenkilöitä;

4) ’lentoliikenteellä’ lentoa tai lentosarjaa, jolla kuljetetaan matkustajia, rahtia ja/tai postia korvausta tai vuokraa vastaan;

5) ’lennolla’ lähtöä tietyltä lentoasemalta kohti tietyn määräpaikan lentoasemaa;

6) ’paikallislennolla’ lentoa, johon ei kuulu eri lentoasemien tai muiden sallittujen laskupaikkojen välistä matkustajien, postin ja/tai rahdin kuljetusta;

7) ’lentoasemalla’ jäsenvaltiossa sijaitsevaa aluetta, joka on erityisesti suunniteltu lentoliikenteen harjoittamista varten;

▼B

8) ’lentotoimintaluvalla (AOC)’ yritykselle annettua lupaa, jolla vahvistetaan, että lentotoiminnan harjoittajalla on asiaa koskevassa yhteisön oikeudessa tai tapauksen mukaan kansallisessa oikeudessa edellytetty ammattitaito ja organisaatio voidakseen taata luvassa määritetyn lentotoiminnan turvallisuuden;

9) ’tosiasiallisella määräysvallalla’ suhdetta, joka perustuu oikeuksiin, sopimuksiin tai muihin keinoihin, joilla erikseen tai yhdessä ja ottaen huomioon tosiasialliset ja oikeudelliset seikat annetaan mahdollisuus suoraan tai välillisesti käyttää määräävää vaikutusvaltaa yrityksessä, erityisesti

   a) antamalla oikeus käyttää kaikkia yrityksen varoja tai osaa niistä;

   b) oikeuksin tai sopimuksin, joiden nojalla saadaan määräävä vaikutusvalta yrityksen elinten kokoonpanoon, äänestyksiin tai päätöksiin taikka muutoin yrityksen liiketoimien hoitamiseen;

10) ’lentoliikenteen harjoittajalla’ lentoliikenneyritystä, jolla on voimassa oleva liikennelupa tai muu vastaava lupa;

11) ’yhteisön lentoliikenteen harjoittajalla’ lentoliikenteen harjoittajaa, jolla on voimassa oleva liikennelupa, jonka toimivaltainen lupaviranomainen on myöntänyt II luvun mukaisesti;

12) ’liiketoimintasuunnitelmalla’ yksityiskohtaista kuvausta lentoliikenteen harjoittajan kyseiseksi kaudeksi suunnittelemasta liiketoiminnasta, erityisesti ennakoidusta markkinakehityksestä ja suoritettavista investoinneista sekä toiminnan rahoituksellisista ja taloudellisista vaikutuksista;

13) ’yhteisön sisäisellä lentoliikenteellä’ yhteisön sisällä harjoitettavaa lentoliikennettä;

14) ’liikenneoikeudella’ oikeutta harjoittaa lentoliikennettä kahden yhteisössä sijaitsevan lentoaseman välillä;

15) ’istuinpaikkojen myynnillä’ sitä, että lentoliikenteen harjoittaja tai sen valtuutettu edustaja taikka lennon tilaaja myy suoraan yleisölle istuinpaikkoja ilman muita siihen liittyviä palveluja, kuten majoitusta;

16) ’säännöllisellä lentoliikenteellä’ sellaisten lentojen sarjaa, joilla on kaikki seuraavat ominaisuudet:

   a) kullakin lennolla on istuinpaikkoja ja/tai rahdin ja/tai postin kuljetuskapasiteettia, jotka ovat yleisön ostettavissa (joko suoraan lentoliikenteen harjoittajalta tai sen valtuutetuilta edustajilta);

   b) lennon tarkoituksena on palvella samojen kahden tai useamman lentoaseman välistä liikennettä joko

      — julkistetun aikataulun mukaisesti tai

      — niin säännöllisesti tai toistuvasti, että se selvästikin on osa järjestelmällistä sarjaa;

17) ’kapasiteetilla’ yleisölle tiettynä ajanjaksona säännöllisessä lentoliikenteessä tarjottujen istuinpaikkojen tai hyötykuorman määrää;

▼B

18) ’lentohinnoilla’ lentoliikenteen harjoittajille tai heidän edustajilleen taikka muille lipunmyyjille euroina tai paikallisessa valuutassa maksettavia hintoja matkustajien kuljettamisesta lentoliikenteessä sekä edellytyksiä, joilla kyseisiä hintoja sovelletaan, mukaan lukien edustajapalvelujen ja muiden lisäpalvelujen palkkiot ja ehdot;

19) ’kuljetusmaksuilla’ rahdin kuljettamisesta euroina tai paikallisessa valuutassa maksettavia hintoja sekä edellytyksiä, joilla kyseisiä hintoja sovelletaan, mukaan lukien edustajapalvelujen ja muiden lisäpalvelujen palkkiot ja ehdot;

20) ’asianomaisilla jäsenvaltioilla’ jäsenvaltioita, joiden välillä tai joissa lentoliikennettä harjoitetaan;

21) ’jäsenvaltioilla, joita asia koskee’ asianomaisia jäsenvaltioita ja jäsenvaltioita, joissa kyseisen lentoliikenteen harjoittajille on myönnetty liikennelupa;

22) ’kaupunkiryhmällä’ kaupunkialuetta, joka koostuu useista kaupungeista, jotka väestön kasvun ja leviämisen myötä ovat sulautuneet yhteen ja muodostavat yhden yhtenäisen rakennetun alueen;

23) ’johdon selonteolla’ lentoliikenteen harjoittajan kyseisen kauden tuloja ja menoja koskevaa yksityiskohtaista selvitystä, jossa eritellään lentoliikenteeseen liittyvä ja muu toiminta sekä rahamääräisesti ilmaistavissa olevat ja muut osat;

24) ’vuokrauksella ilman miehistöä’ yritysten välistä sopimusta, jonka nojalla ilma-alusta käytetään vuokralle ottajan lentotoimintaluvalla;

25) ’vuokrauksella miehistöineen’ lentoliikenteen harjoittajien välistä sopimusta, jonka nojalla ilma-alusta käytetään vuokralle antajan lentotoimintaluvalla;

26) ’pääasiallisella toimipaikalla’ yhteisön lentoliikenteen harjoittajan pääkonttoria tai rekisteröityä toimipaikkaa jäsenvaltiossa, jossa yhteisön lentoliikenteen harjoittajan keskeiset taloudelliset toiminnot ja lentotoiminnan valvonta, lentokelpoisuuden ylläpidon hallinnointi mukaan luettuna, tapahtuvat.

## II LUKU

## LIIKENNELUPA

### *3 artikla*

### Liikennelupa

1. Yhteisöön sijoittautuneet yritykset eivät saa kuljettaa lentoteitse matkustajia, postia ja/tai rahtia korvausta ja/tai vuokraa vastaan, ellei niille ole myönnetty asianmukaista liikennelupaa.

Tämän luvun vaatimukset täyttävällä yrityksellä on oikeus saada liikennelupa.

▼B

2. Toimivaltainen lupaviranomainen saa myöntää liikennelupia tai pitää niitä voimassa vain jos tämän luvun kaikki vaatimukset täyttyvät.

3. Vaatimusta, jonka mukaan yrityksellä on oltava voimassa oleva liikennelupa, ei sovelleta seuraaviin lentoliikenteen luokkiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisia muita asiaan sovellettavia yhteisön, kansallisen tai kansainvälisen oikeuden säännöksiä:

a) moottorittomilla ilma-aluksilla ja/tai moottorilla varustetuilla ultrakevyillä ilma-aluksilla harjoitettava lentoliikenne ja

b) paikallislennot.

*4 artikla*

**Liikenneluvan myöntämisehdot**

Jäsenvaltion toimivaltaisen lupaviranomaisen on myönnettävä yritykselle liikennelupa, jos

a) sen pääasiallinen toimipaikka sijaitsee kyseisessä jäsenvaltiossa;

▼M1

b) sillä on voimassa oleva lentotoimintalupa (AOC), jonka on myöntänyt Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 ([1]) mukaisesti joko jäsenvaltion kansallinen viranomainen, useat jäsenvaltioiden kansalliset viranomaiset yhdessä kyseisen asetuksen 62 artiklan 5 kohdan mukaisesti tai Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto;

▼B

c) sen käytössä on yksi tai useampi ilma-alus joko sen omistuksessa tai vuokrattuna ilman miehistöä;

d) sen pääasiallisena toimintamuotona on harjoittaa lentoliikennettä sellaisenaan tai yhdistettynä johonkin muuhun ilma-alusten käyttöön tai niiden korjaamiseen ja huoltoon liittyvään liiketoimintaan;

e) sen yritysrakenne on sellainen, että toimivaltainen lupaviranomainen voi panna täytäntöön tämän luvun säännökset;

f) jäsenvaltiot ja/tai jäsenvaltioiden kansalaiset omistavat yli 50 prosenttia yrityksestä ja yritys on tosiasiallisesti niiden määräysvallassa joko suoraan tai yhden tai useamman muun yrityksen välityksellä, jollei muuta määrätä sellaisessa kolmannen maan kanssa tehdyssä sopimuksessa, jonka sopimuspuoli yhteisö on;

g) se täyttää 5 artiklassa asetetut taloudelliset ehdot;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta (EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1).

▼B

i) se noudattaa 7 artiklassa täsmennettyjä hyvää mainetta koskevia säännöksiä.

*5 artikla*

**Liikenneluvan myöntämisen taloudelliset ehdot**

1. Toimivaltaisen lupaviranomaisen on tarkasti arvioitava, voiko liikennelupaa ensi kertaa hakeva yritys osoittaa, että

a) se kykenee milloin tahansa 24 kuukauden aikana toimintansa aloittamisesta jatkuvasti täyttämään realististen olettamusten mukaisesti arvioidut senhetkiset ja mahdolliset muut velvoitteensa ja että

b) se kykenee kolmen kuukauden ajan toimintansa aloittamisesta vastaamaan liiketoimintasuunnitelmansa mukaisista ja realististen olettamusten mukaisesti arvioiduista kiinteistä ja toimintakuluista turvautumatta liiketoiminnastaan saamiinsa tuloihin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua arviota varten jokaisen luvanhakijan on toimitettava vähintään kolme ensimmäistä toimintavuotta käsittävä liiketoimintasuunnitelma. Siinä on myös annettava yksityiskohtaiset tiedot hakijan taloudellisista sidoksista muihin liiketoimiin, joihin hakija osallistuu suoraan tai sidosyritysten kautta. Hakijan on lisäksi toimitettava kaikki asiaankuuluvat tiedot, erityisesti liitteessä I olevassa 1 osassa tarkoitetut tiedot.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta yritykseen, joka hakee liikennelupaa liikennöidäkseen ilma-aluksilla, joiden suurin sallittu lentoonlähtömassa (MTOM) on vähemmän kuin 10 tonnia ja/tai istuinpaikkamäärä pienempi kuin 20. ►C1 Tällaisten yritysten on osoitettava, että niiden nettokäyttöpääoma on vähintään 100 000 euroa, tai toimitettava toimivaltaisen lupaviranomaisen pyynnöstä kaikki tarvittavat tiedot 1 kohdassa tarkoitettua arviota varten, erityisesti liitteessä I olevassa 1 kohdassa tarkoitetut tiedot. ◄

Toimivaltainen lupaviranomainen voi kuitenkin soveltaa 1 ja 2 kohtaa yritykseen, joka hakee liikennelupaa edellisen alakohdan säännösten nojalla ja joka aikoo harjoittaa säännöllistä lentoliikennettä tai jonka vuotuinen liikevaihto on suurempi kuin kolme miljoonaa euroa.

▼M1

*6 artikla*

**Lentotoimintalupa**

1. Liikenneluvan myöntämisen ja voimassaolon edellytyksenä on, että lentoliikenteen harjoittajalla on voimassa oleva lentotoimintalupa, jossa täsmennetään kyseisen liikenneluvan piiriin kuuluva toiminta.

2. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan lentotoimintaluvan mahdolliset muutokset on tarvittaessa otettava huomioon sen liikenneluvassa.

Lentotoimintaluvasta vastaavan viranomaisen on ilmoitettava toimivaltaiselle lupaviranomaiselle mahdollisimman pian mahdollisista merkityksellisistä ehdotetuista muutoksista lentotoimintalupaan.

3. Lentotoimintaluvasta vastaavan viranomaisen ja toimivaltaisen lupaviranomaisen on sovittava toimenpiteistä vaihtaakseen proaktiivisesti tietoja, jotka ovat merkityksellisiä lentotoimintaluvan ja liikenneluvan arvioinnin ja voimassaolon kannalta.

▼M1

Tällaiseen vaihtoon voivat kuulua muun muassa tiedot, jotka koskevat yhteisön lentoliikenteen harjoittajan taloudellisia, omistajuuteen liittyviä tai organisatorisia järjestelyjä, jotka voivat vaikuttaa sen toiminnan turvallisuuteen tai vakavaraisuuteen, tai jotka voivat auttaa lentotoimintaluvasta vastaavaa viranomaista toteuttamaan turvallisuuteen liittyviä valvontatoimiaan. Jos tietoja toimitetaan luottamuksellisesti, on toteutettava toimenpiteet tietojen suojaamiseksi asianmukaisella tavalla.

3 a. Jos on todennäköistä, että tarvitaan toimia noudattamisen varmistamiseksi, lentotoimintaluvasta vastaavan viranomaisen ja toimivaltaisen lupaviranomaisen on kuultava toisiaan mahdollisimman pian ennen tällaisten toimien toteuttamista ja toimittava yhdessä pyrkiessään ratkaisemaan kysymykset ennen toimien toteuttamista. Kun toimia toteutetaan, lentotoimintaluvasta vastaavan viranomaisen ja toimivaltaisen lupaviranomaisen on ilmoitettava toisilleen mahdollisimman pian, että toimia on toteutettu.

▼B

*7 artikla*

**Todistus hyvästä maineesta**

1. Jos yrityksen toimintaa jatkuvasti ja tosiasiallisesti johtavilta henkilöiltä vaaditaan liikenneluvan myöntämistä varten todistusta hyvästä maineesta tai siitä, ettei heitä ole julistettu konkurssiin, toimivaltaisen lupaviranomaisen on hyväksyttävä jäsenvaltioiden kansalaisilta riittäväksi näytöksi näiden vaatimusten täyttymisen osoittavat, sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten antamat asiakirjat, josta henkilö on peräisin tai jossa hänen vakinainen asuinpaikkansa on.

2. Jos se jäsenvaltio, josta henkilö on peräisin tai jossa hänen vakinainen asuinpaikkansa on, ei toimita 1 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja, niiden sijasta on annettava valaehtoinen vakuutus, tai niissä jäsenvaltioissa, joissa tällaisesta ei ole säädetty, juhlallinen vakuutus, jonka henkilö antaa sen jäsenvaltion, josta asianomainen on peräisin tai jossa hänen vakinainen asuinpaikkansa on, toimivaltaiselle oikeus- tai hallintoviranomaiselle tai tarvittaessa notaarille tai toimivaltaiselle ammatilliselle elimelle. Kyseisen viranomaisen, notaarin tai toimivaltaisen ammatillisen elimen on annettava todistus valaehtoisen tai juhlallisen vakuutuksen antamisesta.

3. Toimivaltainen lupaviranomainen voi vaatia, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut asiakirjat ja todistukset eivät niitä esitettäessä saa olla päivättyjä enemmän kuin kolme kuukautta aiemmin.

*8 artikla*

**Liikenneluvan voimassaolo**

1. Liikennelupa on voimassa niin kauan kuin yhteisön lentoliikenteen harjoittaja täyttää tämän luvun vaatimukset.

Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan on milloin tahansa pystyttävä pyydettäessä osoittamaan toimivaltaiselle lupaviranomaiselle täyttävänsä kaikki tämän luvun vaatimukset.

2. Toimivaltaisen lupaviranomaisen on tarkoin seurattava tämän luvun vaatimusten noudattamista. Sen on joka tapauksessa tarkistettava näiden vaatimusten täyttyminen seuraavissa tapauksissa:

▼B

a) kaksi vuotta uuden liikenneluvan myöntämisen jälkeen; tai

b) epäiltäessä mahdollista ongelmaa; tai

c) komission pyynnöstä.

Jos toimivaltainen lupaviranomainen epäilee, että yhteisön lentoliikenteen harjoittajan taloudelliset ongelmat voivat vaikuttaa sen toiminnan turvallisuuteen, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta lentotoimintaluvasta vastaavalle viranomaiselle.

3. Liikennelupa on esitettävä uudelleen hyväksyttäväksi, kun yhteisön lentoliikenteen harjoittaja

a) ei ole aloittanut toimintaansa kuuden kuukauden kuluessa liikenneluvan myöntämisestä; tai

b) on keskeyttänyt toimintansa yli kuudeksi kuukaudeksi; tai

c) jolle on myönnetty toimilupa 5 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla, aikoo ryhtyä harjoittamaan toimintaa ilma-aluksella, jonka koko ylittää 5 artiklan 3 kohdassa määritellyn ylärajan, tai ei enää täytä siinä esitettyjä taloudellisia ehtoja.

4. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan on toimitettava toimivaltaiselle lupaviranomaiselle tarkastetut tilinsä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua asianomaisen tilikauden viimeisestä päivästä, jollei kansallisessa lainsäädännössä toisin säädetä. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan kahden ensimmäisen toimintavuoden aikana liitteessä I olevassa 3 kohdassa tarkoitetut tiedot on pyynnöstä saatettava toimivaltaisen lupaviranomaisen saataville.

Toimivaltainen lupaviranomainen voi milloin tahansa arvioida siltä liikenneluvan saaneen yhteisön lentoliikenteen harjoittajan taloudellisen aseman ja tuloksen pyytämällä tarvittavat tiedot. Osana tällaista arviointia kyseisen yhteisön lentoliikenteen harjoittajan on saatettava ajan tasalle liitteessä I olevassa 3 kohdassa tarkoitetut tiedot ja toimitettava ne pyynnöstä toimivaltaiselle lupaviranomaiselle.

5. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan on ilmoitettava toimivaltaiselle lupaviranomaiselle

a) ennalta suunnitelmistaan ryhtyä harjoittamaan uutta lentoliikennettä mantereelle tai alueelle, jolle se ei aikaisemmin ole liikennöinyt, sekä muista toimintansa laajuudessa tapahtuvista olennaisista muutoksista, joihin kuuluvat myös käytettävien ilma-alusten tyypin tai lukumäärän muutokset;

b) ennalta suunnitelluista sulautumisista tai yritysostoista sekä

c) 14 vuorokauden kuluessa osakkeenomistuksessa tapahtuneesta yksittäisestä muutoksesta, joka vastaa vähintään kymmentä prosenttia yhteisön lentoliikenteen harjoittajan tai sen emoyhtiön tai konsernin emoyhtiönä olevan hallintayhtiön osakkeista.

▼B

6. Jos toimivaltainen lupaviranomainen katsoo, että 5 kohdan nojalla ilmoitetut muutokset vaikuttavat merkittävästi yhteisön lentoliikenteen harjoittajan rahoitukseen, sen on vaadittava kyseiset muutokset sisältävä tarkistettu liiketoimintasuunnitelma, joka käsittää vähintään suunnitelman täytäntöönpanoa seuraavat 12 kuukautta, samoin kuin liitteessä I olevassa 2 osassa tarkoitetut tiedot 4 kohdan mukaisesti toimitettavien tietojen lisäksi.

Toimivaltaisen lupaviranomaisen on tehtävä tarkistetun liiketoimintasuunnitelman perusteella päätös siitä, kykeneekö yhteisön lentoliikenteen harjoittaja täyttämään olemassa olevat ja mahdolliset muut velvoitteensa 12 kuukauden ajanjakson kuluessa. Päätös on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lupaviranomainen on saanut kaikki tarvitsemansa tiedot.

7. Toimivaltaisen lupaviranomaisen on päätettävä, onko sellaisen yhteisön lentoliikenteen harjoittajan, jolle se on myöntänyt liikenneluvan, osalta liikennelupa saatettava uudelleen hyväksyttäväksi, jos yhdessä tai useammassa yhteisön lentoliikenteen harjoittajan oikeudelliseen asemaan vaikuttavassa tekijässä on tapahtunut muutos ja varsinkin jos kyse on sulautumisesta tai yritysostosta.

8. Tämän artiklan 4, 5 ja 6 kohta eivät koske yhteisön lentoliikenteen harjoittajia, jotka liikennöivät yksinomaan sellaisilla ilma-aluksilla, joiden suurin sallittu lentoonlähtömassa (MTOM) on vähemmän kuin 10 tonnia ja/tai istuinpaikkamäärä pienempi kuin 20. ►C1 Tällaisten yhteisön lentoliikenteen harjoittajien on aina kyettävä osoittamaan, että niiden nettokäyttöpääoma on vähintään 100 000 euroa, tai toimitettava toimivaltaisen lupaviranomaisen pyynnöstä tarvittavat tiedot 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua arviota varten. ◄

Toimivaltainen lupaviranomainen voi kuitenkin soveltaa 4, 5 ja 6 kohtaa yhteisön lentoliikenteen harjoittajiin, joille se on myöntänyt liikenneluvan ja jotka harjoittavat säännöllistä lentoliikennettä tai joiden vuotuinen liikevaihto on suurempi kuin kolme miljoonaa euroa.

*9 artikla*

**Liikenneluvan peruuttaminen määräajaksi tai kokonaan**

1. Toimivaltainen lupaviranomainen voi milloin tahansa arvioida siltä liikenneluvan saaneen yhteisön lentoliikenteen harjoittajan taloudellisen aseman ja tuloksen. Arvionsa perusteella viranomaisen on peruutettava liikennelupa määräajaksi tai kokonaan, jos se ei ole enää vakuuttunut siitä, että kyseinen yhteisön lentoliikenteen harjoittaja kykenee täyttämään senhetkiset ja mahdolliset muut velvoitteensa 12 kuukauden ajan. Toimivaltainen lupaviranomainen voi kuitenkin myöntää enintään 12 kuukautta voimassa olevan väliaikaisen luvan yhteisön lentoliikenteen harjoittajan taloutta koskevien uudelleenjärjestelyjen ajaksi edellyttäen, ettei turvallisuus vaarannu ja että väliaikaisessa luvassa otetaan tarvittaessa huomioon kaikki lentotoimintalupaan tehdyt muutokset ja että on olemassa todelliset mahdollisuudet tyydyttävään taloudelliseen uudelleenjärjestelyyn kyseisessä ajassa.

▼M3

1 a. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen, 1 päivän maaliskuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2020 välisenä aikana tehtyjen arvioiden perusteella toimivaltainen lupaviranomainen voi ennen kyseisen ajanjakson päättymistä päättää olla peruuttamatta määräajaksi tai kokonaan unionin

▼M3

lentoliikenteen harjoittajan liikenneluvan edellyttäen, ettei turvallisuus vaarannu ja että on olemassa todelliset mahdollisuudet tyydyttävään taloudelliseen uudelleenjärjestelyyn seuraavien 12 kuukauden aikana. Toimivaltaisen viranomaisen on tarkasteltava kyseisen unionin lentoliikenteen harjoittajan toimintaa tämän 12 kuukauden ajanjakson päättyessä ja päätettävä, onko liikennelupa peruutettava määräajaksi tai kokonaan ja onko myönnettävä väliaikainen liikennelupa 1 kohdan perusteella.

1 b. Jos komissio katsoo Eurocontrolin, joka on verkon hallinnoija yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallintaverkon toiminnoissa, julkaisemien tietojen perusteella, että lentoliikenteen väheneminen vuoden 2019 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna jatkuu ja tulee todennäköisesti jatkumaan edelleenkin, ja myös katsoo parhaiden käytettävissä olevien tieteellisten tietojen, kuten Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen tietojen, perusteella, että tämä tilanne johtuu covid-19-pandemian vaikutuksesta, komissio antaa 25 a artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tätä asetusta pidentämällä tämän artiklan 1 a kohdassa tarkoitettua 1 päivän maaliskuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2020 välistä ajanjaksoa.

1 c. Komissio seuraa tilannetta jatkuvasti käyttäen 1 b kohdassa vahvistettuja perusteita. Komissio esittää käytettävissään olevien tietojen perusteella asiasta yhteenvetokertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 15 päivänä marraskuuta 2020. Jos 1 b kohdassa tarkoitetut perusteet täyttyvät, komissio antaa 1 b kohdassa säädetyn delegoidun säädöksen mahdollisimman pian.

1 d. Tämän artiklan nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin sovelletaan 25 b artiklassa säädettyä menettelyä, kun tämä on tarpeen erittäin kiireellisessä tapauksessa, joka liittyy unionin lentoliikennealaan kohdistuvien covid-19-pandemian vaikutusten pitkittymiseen.

▼B

2. Jos on selviä merkkejä taloudellisista ongelmista tai jos toimivaltaiselta lupaviranomaiselta toimiluvan saanutta yhteisön lentoliikenteen harjoittajaa vastaan on ryhdytty maksukyvyttömyysmenettelyyn tai muuhun vastaavaan menettelyyn, toimivaltaisen lupaviranomaisen on viipymättä tehtävä perusteellinen arvio lentoliikenteen harjoittajan taloudellisesta tilanteesta ja arvion tulosten perusteella tarkasteltava liikenneluvan voimassaoloa uudelleen tämän artiklan mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa.

Toimivaltaisen lupaviranomaisen on ilmoitettava komissiolle päätöksistä, joita se tekee liikenneluvan voimassaoloon liittyen.

3. Jos 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja tarkastettuja tilejä ei ole toimitettu mainitussa artiklassa ilmoitetussa määräajassa, toimivaltaisen lupaviranomaisen on ilman tarpeetonta viivytystä pyydettävä yhteisön lentoliikenteen harjoittajaa toimittamaan kyseiset tarkastetut tilit.

Jos tarkastettuja tilejä ei toimiteta kuukauden kuluessa, liikennelupa voidaan peruuttaa kokonaan tai määräajaksi.

▼B

4. Toimivaltaisen lupaviranomaisen on peruutettava liikennelupa määräajaksi tai kokonaan, jos yhteisön lentoliikenteen harjoittaja tahallaan tai piittaamattomuuttaan antaa toimivaltaiselle lupaviranomaiselle asiasisällöltään vääriä tietoja.

5. Jos yhteisön lentoliikenteen harjoittajan lentotoimintalupa peruutetaan määräajaksi tai kokonaan, toimivaltaisen lupaviranomaisen on välittömästi peruutettava kyseisen lentoliikenteen harjoittajan liikennelupa määräajaksi tai kokonaan.

6. Toimivaltainen lupaviranomainen voi peruuttaa yhteisön lentoliikenteen harjoittajan liikenneluvan määräajaksi tai kokonaan, jos kyseinen lentoliikenteen harjoittaja ei enää täytä 7 artiklan mukaisia hyvää mainetta koskevia vaatimuksia.

*10 artikla*

**Liikennelupia koskevat päätökset**

1. Toimivaltaisen lupaviranomaisen on tehtävä lupahakemusta koskeva päätös mahdollisimman pian, viimeistään kolmen kuukauden kuluttua kaikkien tarvittavien tietojen saamisesta, ja otettava huomioon kaikki saatavilla oleva näyttö. Päätös on toimitettava hakijalle. Kielteinen päätös on perusteltava.

2. Toimivaltaisten lupaviranomaisten on julkistettava menettelyt, joiden mukaisesti liikenneluvat myönnetään sekä peruutetaan määräajaksi tai kokonaan, ja annettava niistä tieto komissiolle.

3. Luettelo toimivaltaisten lupaviranomaisten päätöksistä myöntää liikennelupa tai peruuttaa liikennelupa määräajaksi tai kokonaan julkaistaan vuosittain *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

*11 artikla*

**Vakuutusvaatimukset**

Sen estämättä, mitä asetuksessa (EY) N:o 785/2004 säädetään, lentoliikenteen harjoittajalla on oltava onnettomuuksien varalta vastuuvakuutus, joka kattaa postin.

*12 artikla*

**Rekisteröinti**

▼M1

1. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan käyttämät ilma-alukset rekisteröidään liikenneluvan myöntäneen toimivaltaisen viranomaisen jäsenvaltion valinnan mukaan joko sen omaan kansalliseen rekisteriin tai toisen jäsenvaltion kansalliseen rekisteriin. Kun tällaisia ilma-aluksia käytetään vuokrausta ilman miehistöä tai miehistöineen koskevan sopimuksen perusteella 13 artiklan mukaisesti, ne voidaan kuitenkin rekisteröidä joko minkä tahansa jäsenvaltion tai kolmannen maan kansalliseen rekisteriin.

▼B

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä kansalliseen rekisteriinsä muiden jäsenvaltioiden kansalaisten omistamia ilma-aluksia ja muiden jäsenvaltioiden ilma-alusrekistereistä tehdyt siirrot viipymättä ja ilman syrjiviä maksuja sekä noudattaen sovellettavia lakeja ja asetuksia. Ilma-alusten siirroista ei tavanomaisen rekisteröintimaksun lisäksi saa periä muuta maksua.

▼B

*13 artikla*

**Vuokraus**

1. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan käytössä saa olla yksi tai useampi ilma-alus, jonka se on vuokrannut ilman miehistöä tai miehistöineen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 artiklan c kohdan soveltamista. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajat saavat vapaasti käyttää miehistöineen vuokrattuja yhteisössä rekisteröityjä ilma-aluksia, paitsi jos se johtaisi turvallisuuden vaarantumiseen. Komissio varmistaa, että säännös pannaan täytäntöön kohtuullisesti ja oikeasuhteisesti ja turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen.

2. Ilman miehistöä tapahtuvaa vuokrausta koskeva sopimus, jonka osapuolena on yhteisön lentoliikenteen harjoittaja, tai miehistöineen tapahtuvaa vuokrausta koskeva sopimus, jossa miehistöineen vuokratun ilma-aluksen vuokralle ottajana on yhteisön lentoliikenteen harjoittaja, on hyväksyttävä etukäteen lentoturvallisuutta koskevan, sovellettavan yhteisön tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

3. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan, joka vuokraa miehistöineen kolmannessa maassa rekisteröidyn ilma-aluksen toiselta yritykseltä, on saatava tätä toimintaa varten ennalta hyväksyntä toimivaltaiselta lupaviranomaiselta. Toimivaltainen viranomainen voi myöntää hyväksynnän seuraavin edellytyksin:

a) yhteisön lentoliikenteen harjoittaja osoittaa toimivaltaiselle lupaviranomaiselle, että kaikkia yhteisön tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä turvallisuusnormeja vastaavia vaatimuksia noudatetaan; ja

b) ►M2 jokin seuraavista ehdoista täyttyy, paitsi jos unionin allekirjoittamassa ja johonkin ennen 1 päivää tammikuuta 2008 allekirjoitettuun lentoliikennesopimukseen, jonka osapuoli unioni on, perustuvassa miehistöineen tapahtuvaa vuokrausta koskevassa kansainvälisessä sopimuksessa toisin määrätään: ◄

   i) yhteisön lentoliikenteen harjoittaja perustelee vuokrauksen poikkeuksellisella tarpeella, jolloin hyväksyntä voidaan myöntää korkeintaan seitsemäksi kuukaudeksi ja uusia kerran korkeintaan seitsemän kuukautta kestäväksi lisäkaudeksi; tai

   ii) yhteisön lentoliikenteen harjoittaja osoittaa, että vuokraus on tarpeen kausiluonteisen kapasiteetin tarpeen tyydyttämiseksi ja että tarvetta ei voida kohtuullisesti tyydyttää vuokraamalla yhteisössä rekisteröityä ilma-alusta, jolloin hyväksyntä voidaan uusia; tai

   iii) yhteisön lentoliikenteen harjoittaja osoittaa, että vuokraus on tarpeen toimintavaikeuksien vuoksi, eikä yhteisössä rekisteröityjen ilma-alusten vuokraaminen ole mahdollista tai kohtuullista, jolloin hyväksyntä on myönnettävä vain siksi ajaksi, joka on välttämättä tarpeen vaikeuksista selviytymiseksi.

4. Toimivaltainen viranomainen voi liittää hyväksyntään ehtoja. Ehdot on sisällytettävä miehistöineen tapahtuvaa vuokrausta koskevaan sopimukseen.

Toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä myöntämästä hyväksyntää, jos asianomaisen jäsenvaltion tai yhteisön ja sen kolmannen maan, jossa miehistöineen vuokrattu ilma-alus on rekisteröity, välillä ei ole vastavuoroisuutta miehistöineen tapahtuvan vuokrauksen osalta.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asianomaisille jäsenvaltioille hyväksynnästä, jonka se on myöntänyt kolmannessa maassa rekisteröidyn ilma-aluksen vuokraamiselle miehistöineen.

▼B

*14 artikla*

**Oikeus tulla kuulluksi**

Toimivaltaisen lupaviranomaisen on varmistettava, että tehtäessä päätöstä yhteisön lentoliikenteen harjoittajan liikenneluvan peruuttamisesta määräajaksi tai kokonaan asianomaiselle yhteisön lentoliikenteen harjoittajalle annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi, ottaen huomioon, että joissakin tapauksissa tarvitaan kiireellistä menettelyä.

III LUKU

**PÄÄSY LENTOREITEILLE**

*15 artikla*

**Yhteisön sisäisen lentoliikenteen harjoittaminen**

1. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajilla on oltava oikeus harjoittaa yhteisön sisäistä lentoliikennettä.

2. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa lupaa tai hyväksyntää ehdoksi sille, että yhteisön lentoliikenteen harjoittaja saa harjoittaa yhteisön sisäistä lentoliikennettä. Jäsenvaltiot eivät saa vaatia yhteisön lentoliikenteen harjoittajia esittämään asiakirjoja tai tietoja, jotka ne ovat jo toimittaneet toimivaltaiselle lupaviranomaiselle, jos asiaankuuluvat tiedot ovat ajallaan saatavissa toimivaltaiselta lupaviranomaiselta.

3. Jos komissio 26 artiklan 2 kohdan nojalla saamiensa tietojen perusteella toteaa, että yhteisön lentoliikenteen harjoittajalle myönnetty liikennelupa ei ole tämän asetuksen vaatimusten mukainen, se ilmoittaa asiasta toimivaltaiselle lupaviranomaiselle, jonka on lähetettävä kommenttinsa komissiolle 15 työpäivän kuluessa.

Jos komissio toimivaltaisen lupaviranomaisen kommentteja tarkasteltuaan edelleen katsoo, ettei liikennelupa ole tämän asetuksen vaatimusten mukainen, tai jos toimivaltaiselta lupaviranomaiselta ei ole saatu kommentteja, se tekee 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti päätöksen pyytää toimivaltaista lupaviranomaista toteuttamaan asianmukaiset korjaavat toimenpiteet tai peruuttamaan liikennelupa määräajaksi tai kokonaan.

Päätöksessä annetaan määräaika, johon mennessä toimivaltaisen lupaviranomaisen on toteutettava korjaavat toimenpiteet tai toimet. Jos korjaavia toimenpiteitä tai toimia ei ole toteutettu kyseiseen määräaikaan mennessä, yhteisön lentoliikenteen harjoittajalla ei ole oikeutta käyttää 1 kohdan mukaisia oikeuksiaan.

Yhteisön lentoliikenteen harjoittaja voi alkaa käyttää 1 kohdan mukaisia oikeuksiaan uudestaan, kun toimivaltainen lupaviranomainen on ilmoittanut komissiolle, että korjaavat toimenpiteet on toteutettu ja että toimivaltainen lupaviranomainen on todennut niiden toteuttamisen.

▼B

4. Harjoittaessaan yhteisön sisäistä lentoliikennettä yhteisön lentoliikenteen harjoittajalla on oltava lupa yhdistellä lentoliikennettä ja sopia yhteisten reittitunnusten käyttämisestä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yrityksiin sovellettavien yhteisön kilpailusääntöjen soveltamista.

Tämä asetus syrjäyttää mahdolliset jäsenvaltioiden välisistä kahdenvälisistä sopimuksista johtuvat rajoitukset, jotka koskevat yhteisön lentoliikenteen harjoittajien vapautta harjoittaa yhteisön sisäistä lentoliikennettä.

5. Sen estämättä, mitä jäsenvaltioiden välisissä kahdenvälisissä sopimuksissa määrätään, ja noudattaen yrityksiin sovellettavia yhteisön kilpailusääntöjä, asianomaisten jäsenvaltioiden on annettava yhteisön lentoliikenteen harjoittajille lupa yhdistää lentoliikennettään ja sopia yhteisten reittitunnusten käyttämisestä minkä tahansa lentoliikenteen harjoittajan kanssa lentoliikenteessä, jota liikennöidään niiden alueen lentoasemille, lentoasemilta tai lentoasemien kautta kolmansien maiden kohteista tai kohteisiin.

Jäsenvaltio voi osana kolmannen maan kanssa tehtyä kahdenvälistä lentoliikennesopimusta määrätä rajoituksia yhteisten reittitunnusten käytölle yhteisön lentoliikenteen harjoittajien ja kolmannen maan lentoliikenteen harjoittajien välillä, erityisesti jos asianomainen kolmas maa ei tarjoa vastaavia liiketoimintamahdollisuuksia asianomaisesta jäsenvaltiosta liikennöiville yhteisön lentoliikenteen harjoittajille. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden on varmistettava, että tällaisten sopimusten nojalla määrätyt rajoitukset eivät rajoita lentoliikenteen harjoittajien välistä kilpailua, että ne ovat syrjimättömiä yhteisön lentoliikenteen harjoittajien välillä ja etteivät ne ole rajoittavampia kuin on tarpeen.

*16 artikla*

**Julkisen palvelun velvoitteiden yleiset periaatteet**

1. Neuvoteltuaan muiden asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa ja ilmoitettuaan tästä komissiolle, asianomaisille lentoasemille ja kyseistä reittiä liikennöiville lentoliikenteen harjoittajille jäsenvaltio voi asettaa julkisen palvelun velvoitteen säännölliselle lentoliikenteelle yhteisössä sijaitsevan lentoaseman ja kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan, syrjäistä tai kehitysaluetta palvelevan lentoaseman väliselle reitille taikka vähäliikenteiselle reitille sen alueella sijaitsevalle lentoasemalle, jos tällaista reittiä pidetään ehdottoman tärkeänä lentoaseman liikennöintialueen taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle. Tällainen velvoite saadaan asettaa vain sikäli kuin tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että säännöllinen lentoliikenne tuolla reitillä täyttää sellaiset jatkuvuutta, säännöllisyyttä, hinnoittelua tai vähimmäiskapasiteettia koskevat vahvistetut vähimmäisvaatimukset, joita liikenteenharjoittajat eivät täyttäisi, jos ne ottaisivat huomioon yksinomaan kaupalliset etunsa.

Julkisen palvelun velvoitteen alaiselle reitille vahvistettavat vaatimukset on asetettava avoimesti ja syrjimättömästi.

2. Jos keskeytymätöntä liikennettä, jossa liikennöidään vähintään kaksi päivittäistä vuoroa, ei voida jollain reitillä varmistaa muilla liikennemuodoilla, asianomaiset jäsenvaltiot voivat sisällyttää julkisen

▼B

palvelun velvoitteeseen vaatimuksen, että yhteisön lentoliikenteen harjoittaja, joka aikoo liikennöidä tällaista reittiä, antaa takeet siitä, että se liikennöi tätä reittiä tietyn tarkemmin määriteltävän ajan julkisten palvelujen velvoitteen muiden ehtojen mukaisesti.

3. Asianomaisten jäsenvaltioiden on arvioitava suunnitellun julkisen palvelun velvoitteen tarve ja riittävyys ottaen huomioon

a) suunnitellun velvoitteen oikeasuhteisuus kyseisen alueen taloudellisiin kehitystarpeisiin nähden;

b) mahdollisuus käyttää muita liikennemuotoja sekä se, kuinka hyvin nämä liikennemuodot vastaavat kyseessä olevia liikennetarpeita erityisesti siinä tapauksessa, että suunnitellulla reitillä harjoitetaan jo rautatieliikennettä, jota käyttäen matkustusaika on alle kolme tuntia ja jonka tiheys ja yhteydet ovat riittävät ja ajoitus sopiva;

c) lentohinnat ja ehdot, joita käyttäjille voidaan tarjota;

d) kaikkien kyseistä reittiä liikennöivien tai sillä liikennöintiä suunnittelevien lentoliikenteen harjoittajien toiminnan yhteisvaikutus.

4. Jos jäsenvaltio haluaa asettaa julkisen palvelun velvoitteen, sen on toimitettava julkisen palvelun velvoitteen suunniteltua asettamista koskeva teksti komissiolle, muille asianomaisille jäsenvaltioille, asianomaisille lentoasemille sekä kyseistä reittiä liikennöiville lentoliikenteen harjoittajille.

Komissio julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ilmoituksen, jossa mainitaan

a) ne kaksi lentoasemaa joiden välillä kyseistä reittiä liikennöidään, ja niiden väliset mahdolliset välilaskupaikat;

b) julkisen palvelun velvoitteen voimaantulopäivä; ja

c) täydellinen osoite, jossa asianomainen jäsenvaltio asettaa viipymättä ja maksutta saataville edellä mainitun tekstin ja muut julkisen palvelun velvoitteeseen mahdollisesti liittyvät merkitykselliset tiedot ja/tai asiakirjat.

5. Sen estämättä, mitä 4 kohdassa säädetään, sellaisten lentoreittien osalta, joiden ennakoitu matkustajamäärä on vähemmän kuin 10 000 henkilöä vuodessa, julkisen palvelun velvoitetta koskeva ilmoitus julkaistaan joko *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* tai asianomaisen jäsenvaltion kansallisessa virallisessa lehdessä.

6. Julkisen palvelun velvoitteen voimaantulopäivä ei saa olla aikaisempi kuin 4 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen julkaisupäivä.

7. Silloin kun on asetettu julkisen palvelun velvoite 1 ja 2 kohdan mukaisesti, yhteisön lentoliikenteen harjoittaja saa myydä istuinpaikkoja sillä edellytyksellä, että kyseinen lentoliikenne täyttää kaikki julkisen

▼B

palvelun velvoitetta koskevat vaatimukset. Näin ollen kyseinen lentoliikenne katsotaan säännölliseksi lentoliikenteeksi.

8. Silloin kun on asetettu julkisen palvelun velvoite 1 ja 2 kohdan mukaisesti, kaikkien muiden yhteisön lentoliikenteen harjoittajien on sallittava milloin tahansa aloittaa säännöllinen lentoliikenne, joka täyttää kaikki julkisen palvelun velvoitetta koskevat vaatimukset, myös 2 kohdan mukaisesti mahdollisesti vaadittavan ajanjakson.

9. Sen estämättä, mitä 8 kohdassa säädetään, jos yksikään yhteisön lentoliikenteen harjoittaja ei ole aloittanut tai osoittanut olevansa aloittamassa kestävää säännöllistä lentoliikennettä tietyllä reitillä tälle reitille asetetun julkisen palvelun velvoitteen mukaisesti, kyseinen jäsenvaltio saa rajoittaa pääsyn säännölliseen lentoliikenteeseen tällä reitillä vain yhteen yhteisön lentoliikenteen harjoittajaan enintään neljän vuoden ajaksi, minkä jälkeen tilannetta tarkastellaan uudelleen.

Tämä ajanjakso saa olla enintään viisi vuotta, jos julkisen palvelun velvoite asetetaan reitille, jota liikennöidään perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua syrjäisintä aluetta palvelevalle lentoasemalle.

10. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajalle, jolla on oikeus harjoittaa 9 kohdassa tarkoitettua lentoliikennettä, myönnetään 17 artiklan mukaisesti julkisen tarjouskilpailun perusteella oikeus harjoittaa tällaista liikennettä yhdellä tai, jos tämä on toiminnallisen tehokkuuden vuoksi perusteltua, useammalla reitillä. Hallinnolliseen tehokkuuteen liittyvistä syistä jäsenvaltio voi julkaista yhden tarjouspyynnön, joka kattaa eri reittejä.

11. Julkisen palvelun velvoitteen voimassaolon katsotaan päättyneen, jos tällaisen velvoitteen alaisella reitillä ei ole harjoitettu säännöllistä lentoliikennettä 12 kuukauteen.

12. Jos 17 artiklan mukaisesti valittu yhteisön lentoliikenteen harjoittaja keskeyttää liikennöinnin äkillisesti, kyseinen jäsenvaltio voi kiireellisessä tapauksessa valita keskinäisellä sopimuksella toisen yhteisön lentoliikenteen harjoittajan liikennöimään julkisen palvelun velvoitteen alaista reittiä enintään seitsemän kuukauden ajaksi, jota ei voida uudistaa, seuraavin edellytyksin:

a) mahdollinen jäsenvaltion maksama korvaus suoritetaan 17 artiklan 8 kohdan mukaisesti;

b) valinta tehdään yhteisön lentoliikenteen harjoittajien joukosta avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita noudattaen;

c) uusi tarjouskilpailu järjestetään.

Komissiolle ja asianomaisille jäsenvaltioille on ilmoitettava viipymättä kiireellisyysmenettelystä ja sen syistä. Komissio voi jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen keskeyttää kiireellisyysmenettelyn, jos se katsoo menettelyä arvioituaan, ettei se täytä tämän kohdan vaatimuksia tai että se on muuten yhteisön lainsäädännön vastainen.

▼B

*17 artikla*

**Julkinen tarjouskilpailu julkisen palvelun velvoitteita varten**

1. Edellä 16 artiklan 10 kohdassa edellytetty julkinen tarjouskilpailu on toteutettava tämän artiklan 2–10 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

2. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava komissiolle tarjouspyynnön koko teksti, paitsi jos se on 16 artiklan 5 kohdan mukaisesti julkistanut julkisen palvelun velvoitteen julkaisemalla sitä koskevan ilmoituksen kansallisessa virallisessa lehdessään. Jälkimmäisessä tapauksessa myös tarjouskilpailu on julkaistava kansallisessa virallisessa lehdessä.

3. Tarjouspyyntöön ja sen perusteella tehtävään sopimukseen on sisällyttävä muun muassa seuraavat seikat:

a) julkisen palvelun velvoitteeseen kuuluvat vaatimukset;

b) sopimuksen muuttamista ja irtisanomista koskevat säännöt varsinkin ennakoimattomien muutosten varalta;

c) sopimuksen voimassaoloaika;

d) seuraamukset sopimuksen noudattamisen laiminlyömisestä;

e) puolueettomat ja avoimet perusteet, joiden perusteella mahdollinen korvaus julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä lasketaan.

4. Komissio ilmoittaa tarjouspyynnöstä *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistavalla ilmoituksella. Tarjousten viimeinen jättöpäivä saa olla aikaisintaan kaksi kuukautta kyseisen ilmoituksen julkaisupäivän jälkeen. Jos tarjous koskee reittiä, jolle pääsy on jo rajoitettu yhteen lentoliikenteen harjoittajaan 16 artiklan 9 kohdan mukaisesti, tarjouspyyntö julkaistaan vähintään kuusi kuukautta ennen uuden toimilupakauden alkua sen arvioimiseksi, onko pääsy pidettävä edelleen rajoitettuna.

5. Ilmoituksen on sisällettävä seuraavat tiedot:

a) asianomaiset jäsenvaltiot;

b) asianomainen reitti;

c) sopimuksen voimassaoloaika;

d) täydellinen osoite, jossa asianomainen jäsenvaltio antaa saataville tarjouspyynnön tekstin ja julkiseen tarjouskilpailuun ja julkisen palvelun velvoitteeseen mahdollisesti liittyvät merkitykselliset tiedot ja/tai asiakirjat;

e) tarjousten jättämisen määräaika.

6. Asianomaisten jäsenvaltioiden on toimitettava viipymättä ja maksutta kaikki merkitykselliset tiedot ja asiakirjat, joita julkisesta tarjouskilpailusta kiinnostunut osapuoli pyytää.

▼B

7. Tarjouskilpailu on ratkaistava mahdollisimman pian ottaen huomioon kyseisen lentoliikenteen riittävyyden sekä käyttäjille tarjottavat hinnat ja ehdot sekä asianomaisilta jäsenvaltioilta mahdollisesti vaadittavasta korvauksesta aiheutuvat kulut.

8. Asianomainen jäsenvaltio voi maksaa 7 kohdan nojalla valitulle lentoliikenteen harjoittajalle korvausta 16 artiklan nojalla asetetusta julkisen palvelun velvoitteesta johtuvien vaatimusten täyttämisestä. Korvaus ei saa ylittää määrää, joka on tarpeen kunkin julkisen palvelun velvoitteen täyttämisestä aiheutuneiden nettokustannusten kattamiseksi, kun otetaan huomion lentoliikenteen harjoittajan kyseisestä toiminnasta saamat tulot ja kohtuullinen voitto.

9. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle kirjallisesti ja viipymättä julkisen tarjouskilpailun tuloksista ja valinnasta ja annettava seuraavat tiedot:

a) tarjoajien lukumäärä, nimet ja yritystiedot;

b) tarjouksiin sisältyvät operatiiviset osat;

c) tarjouksissa pyydetty korvaus;

d) valitun tarjoajan nimi.

10. Komissio voi jonkin jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan pyytää jäsenvaltioita toimittamaan sille kuukauden kuluessa kaikki merkitykselliset asiakirjat, jotka liittyvät lentoliikenteen harjoittajan valintaan julkisen palvelun velvoitteen täyttämistä varten. Jos pyydettyjä asiakirjoja ei toimiteta määräajassa, komissio voi päättää keskeyttää tarjouspyynnön 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

*18 artikla*

**Julkisen palvelun velvoitteiden tarkastelu**

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 16 ja 17 artiklan mukaisesti tehtyjä päätöksiä voidaan tosiasiallisesti tarkastella uudelleen ja erityisesti mahdollisimman pian sillä perusteella, että päätöksillä on rikottu yhteisön oikeutta tai sen täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä.

Komissio voi erityisesti pyytää jonkin jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan jäsenvaltioita toimittamaan sille kahden kuukauden kuluessa

a) asiakirjan, jossa perustellaan julkisen palvelun velvoitteen tarve ja osoitetaan, että se on 16 artiklassa mainittujen perusteiden mukainen;

b) selvityksen alueen taloudesta;

c) selvityksen suunniteltujen velvoitteiden oikeasuhteisuudesta taloudellista kehitystä koskeviin tavoitteisiin nähden;

d) selvityksen mahdollisista olemassa olevista lentoliikennepalveluista sekä muista käytettävissä olevista liikennemuodoista, joiden voitaisiin katsoa korvaavan suunnitellun velvoitteiden asettamisen.

▼B

2. Komissio tekee sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, joka katsoo, että 16 ja 17 artiklan säännökset rajoittavat kohtuuttomasti jonkin reitin kehitystä, tai omasta aloitteestaan selvityksen asiasta ja päättää kaikkien asiaan vaikuttavien seikkojen perusteella kuuden kuukauden kuluessa selvityspyynnön saamisesta ja 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti, voidaanko 16 ja 17 artiklaa edelleen soveltaa kyseiseen reittiin.

*19 artikla*

**Liikenteen jakaminen lentoasemien välillä ja liikenneoikeuksien käyttö**

1. Liikenneoikeuksien käyttämisessä noudatetaan julkaistuja kansallisia, alueellisia ja paikallisia sekä yhteisön sääntöjä, jotka koskevat turvallisuutta, turvatoimia, ympäristönsuojelua sekä ilma-alusten lähtö- ja saapumisaikojen jakamista.

2. Syrjimättä eri määräpaikkoja yhteisön sisällä tai lentoliikenteen harjoittajia näiden kansallisuuden tai identiteetin perusteella jäsenvaltio saa kuultuaan asian osapuolia, asianomaiset lentoliikenteen harjoittajat ja lentoasemat mukaan lukien, säännellä lentoliikenteen jakamista seuraavat ehdot täyttävien lentoasemien välillä:

a) lentoasemat palvelevat samaa kaupunkia tai kaupunkiryhmää;

b) lentoasemia palvelee riittävä liikenneinfrastruktuuri, joka tarjoaa mahdollisuuksien mukaan suoran yhteyden, jonka avulla lentoasemalle on mahdollista saapua 90 minuutissa, tarvittaessa rajanylitys mukaan lukien;

c) lentoasemat ovat yhteydessä toisiinsa ja niiden palvelemaan kaupunkiin tai kaupunkiryhmään tiheään liikennöityjen, luotettavien ja tehokkaiden julkisten liikennepalvelujen kautta; ja

d) lentoasemat tarjoavat lentoliikenteen harjoittajille tarpeelliset palvelut eivätkä perusteetta haittaa niiden liiketoimintamahdollisuuksia.

Kaikissa päätöksissä, joilla säännellään lentoliikenteen jakamista kyseessä olevien lentoasemien välillä, on noudatettava suhteellisuus- ja avoimuusperiaatteita, ja niiden on perustuttava puolueettomiin perusteisiin.

3. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle aikeestaan säännellä lentoliikenteen jakamista tai muuttaa voimassa olevaa liikenteenjakamissääntöä.

Komissio tutkii, miten tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa on sovellettu, ja päättää 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa jäsenvaltion ilmoituksen vastaanottamisesta, saako jäsenvaltio toteuttaa toimenpiteet.

Komissio julkaisee päätöksensä *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, eikä toimenpiteitä saa toteuttaa ennen komission hyväksynnän julkaisemista.

4. Tämän asetuksen voimaantulohetkellä voimassa olevien liikenteenjakamissääntöjen osalta komissio tarkastelee jäsenvaltion pyynnöstä 1

▼B

ja433 2 kohdan soveltamista ja päättää 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, saako jäsenvaltio jatkaa toimenpiteen soveltamista; komissio voi myös tehdä tämän omasta aloitteestaan.

5. Komissio julkaisee tämän artiklan nojalla tekemänsä päätökset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

*20 artikla*

**Ympäristötoimenpiteet**

1. Jos esiintyy vakavia ympäristöongelmia, asiasta vastaava jäsenvaltio voi rajoittaa liikenneoikeuksien käyttöä tai evätä sen, erityisesti jos asianmukainen palvelutaso on tarjolla muiden liikennemuotojen avulla. Toimenpiteen on oltava syrjimätön, se ei saa vääristää lentoliikenteen harjoittajien välistä kilpailua, se ei saa olla rajoittavampi kuin on tarpeen ongelmien lieventämiseksi, ja sen on oltava rajallisen ajan ja enintään kolme vuotta voimassa, minkä jälkeen sitä on tarkasteltava uudelleen.

2. Jos jäsenvaltio katsoo, että 1 kohdan nojalla on ryhdyttävä toimenpiteisiin, sen on ilmoitettava asiasta muille jäsenvaltioille ja komissiolle vähintään kolme kuukautta ennen toimenpiteen voimaantuloa ja esitettävä riittävät perustelut. Toimenpide voidaan toteuttaa, ellei asianomainen jäsenvaltio ole vastustanut sitä kuukauden kuluessa tiedon saamisesta tai ellei komissio ole 3 kohdan mukaisesti puuttunut siihen lisätarkastelua varten samassa määräajassa.

3. Komissio voi toisen jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan ja 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen keskeyttää toimenpiteiden toteuttamisen, jos ne eivät ole 1 kohdan vaatimusten mukaisia tai jos ne ovat muutoin yhteisön oikeuden vastaisia.

*21 artikla*

**Kiireelliset toimenpiteet**

1. Jäsenvaltio voi evätä liikenneoikeuksien käytön, rajoittaa niitä tai asettaa niille ehtoja ennakoimattomista ja väistämättömistä olosuhteista johtuvien yllättävien ja lyhytaikaisten ongelmien ratkaisemiseksi. Tällaisten toimien on oltava suhteellisuus- ja avoimuusperiaatteiden mukaisia ja perustuttava puolueettomiin ja syrjimättömiin perusteisiin.

Komissiolle ja muille jäsenvaltioille on ilmoitettava tällaisista toimista viipymättä ja esitettävä riittävät perustelut. Jos tällaisia toimia vaativat ongelmat jatkuvat yli 14 päivän ajan, jäsenvaltion on ilmoitettava siitä komissiolle ja muille jäsenvaltioille ja se voi komission suostumuksella jatkaa toimia edelleen enintään 14 päivän jaksoin.

2. Komissio voi niiden jäsenvaltioiden pyynnöstä, joita asia koskee, tai omasta aloitteestaan keskeyttää näiden toimien toteuttamisen, jos ne eivät ole 1 kohdan vaatimusten mukaisia tai jos ne ovat muutoin yhteisön oikeuden vastaisia.

▼M3

*21 a artikla*

**Covid-19-pandemiaan liittyvät kiireelliset toimenpiteet**

1. Sen estämättä, mitä 21 artiklassa säädetään, jäsenvaltiot voivat 1 päivän maaliskuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2020 välisenä aikana ilman 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua komission suostumusta evätä liikenneoikeuksien käytön, rajoittaa niitä tai asettaa niille ehtoja, jos nämä toimet ovat tarpeen covid-19-pandemian torjumiseksi. Tällaisten toimien on oltava suhteellisuus- ja avoimuusperiaatteiden mukaisia ja perustuttava puolueettomiin ja syrjimättömiin perusteisiin.

2. Asianomaisen jäsenvaltion on viipymättä ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille tällaisista 1 kohdassa tarkoitetuista toimista ja niiden kestosta sekä toimitettava niille asianmukaiset perustelut kyseisen toimen tarpeesta. Jos jäsenvaltio muuttaa, keskeyttää tai peruuttaa tällaisia toimia tämän asetuksen voimaantulon jälkeen, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

3. Komissio voi sellaisen muun jäsenvaltion tai sellaisten muiden jäsenvaltioiden pyynnöstä, joita asia koskee, tai omasta aloitteestaan keskeyttää 2 artiklassa tarkoitettujen toimien toteuttamisen, jos ne eivät ole 1 kohdan vaatimusten mukaisia tai jos ne ovat muutoin yhteisön oikeuden vastaisia.

4. Jos komissio katsoo covid-19-pandemian jatkumisen vahvistavan parhaan tieteellisen tietämyksen, näytön ja tietojen, kuten Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen tietojen, perusteella, että jäsenvaltioiden on todennäköisesti tarpeen evätä liikenneoikeuksien käyttö, rajoittaa niitä tai asettaa niille ehtoja vielä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ajanjakson jälkeen, komissio antaa 25 a artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän asetuksen muuttamiseksi pidentämällä kyseistä ajanjaksoa.

5. Komissio seuraa tilannetta jatkuvasti käyttäen 4 kohdassa tarkoitettuja perusteita. Komissio esittää käytettävissä olevien tietojen perusteella asiasta yhteenvetokertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 15 päivänä marraskuuta 2020. Komissio antaa tarvittaessa 4 kohdassa tarkoitetun delegoidun säädöksen mahdollisimman pian.

6. Tämän artiklan nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin sovelletaan 25 b artiklassa säädettyä menettelyä, kun tämä on tarpeen erittäin kiireellisessä tapauksessa, joka liittyy unionin lentoliikennealaan kohdistuvien covid-19-pandemian vaikutusten pitkittymiseen.

▼B

IV LUKU

**HINNOITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET**

*22 artikla*

**Hinnoittelun vapaus**

1. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajat ja vastavuoroisuuden perusteella kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajat vahvistavat vapaasti lentohinnat ja kuljetusmaksut yhteisön sisäisessä lentoliikenteessä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 16 artiklan 1 kohdan soveltamista.

▼B

2. Sen estämättä, mitä jäsenvaltioiden välisissä kahdenvälisissä sopimuksissa määrätään, jäsenvaltiot eivät saa syrjiä lentoliikenteen harjoittajia näiden kansallisuuden tai identiteetin perusteella antaessaan yhteisön lentoliikenteen harjoittajien vahvistaa lentohinnat ja kuljetusmaksut jäsenvaltion alueen ja kolmannen maan välisessä lentoliikenteessä. Tämä säännös syrjäyttää mahdolliset jäljellä olevat jäsenvaltioiden välisistä kahdenvälisistä sopimuksista johtuvat hinnoittelurajoitukset, myös ne, jotka koskevat kolmansiin maihin suuntautuvia reittejä.

*23 artikla*

**Tiedottaminen ja syrjintäkielto**

1. Kun liikennöidään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvalla jäsenvaltion alueella sijaitsevalta lentoasemalta, yleisön saatavilla oleviin lentoliikenteen lentohintoihin ja kuljetusmaksuihin on sisällyttävä sovellettavat ehdot, kun lentohintoja ja kuljetusmaksuja tarjotaan tai julkaistaan missä tahansa muodossa, myös internetissä. Lopullinen hinta on aina ilmoitettava, ja sen on sisällettävä sovellettava lentohinta tai kuljetusmaksu sekä julkaisuhetkellä pakolliset ja ennakoitavat sovellettavat verot, maksut, lisämaksut ja palvelumaksut. Ilmoitetun lopullisen hinnan lisäksi on eriteltävä vähintään seuraavat:

a) lentohinta tai kuljetusmaksu;

b) verot;

c) lentoasemamaksut; ja

d) muut maksut, lisämaksut tai palvelumaksut, esimerkiksi turvatoimiin tai polttoaineeseen liittyvät maksut,

jos b, c ja d alakohdassa luetellut maksut on lisätty lentohintaan tai kuljetusmaksuun. Valinnaiset lisämaksut on ilmoitettava selkeästi, avoimesti ja yksiselitteisesti varausmenettelyn alussa, ja asiakkaan on voitava hyväksyä ne vapaaehtoisesti.

2. Kun liikennöidään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvalla jäsenvaltion alueella sijaitsevalta lentoasemalta, yleisön saatavilla olevan lentoliikenteen lentohintojen ja kuljetusmaksujen on oltava saatavilla syrjimättä asiakkaiden kansalaisuuden tai asuinpaikan perusteella tai sen perusteella, minne lentoliikenteen harjoittajan edustaja tai muu lipunmyyjä on sijoittautunut yhteisössä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 16 artiklan 1 kohdan soveltamista.

*24 artikla*

**Seuraamukset**

Jäsenvaltioiden on varmistettava tässä luvussa olevien sääntöjen noudattaminen ja säädettävä niiden rikkomisesta annettavista seuraamuksista. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

▼M3

IV a LUKU

**MAAHUOLINTAPALVELUJA KOSKEVAT VÄLIAIKAISET SÄÄNNÖT**

*24 a artikla*

1. Poiketen siitä, mitä neuvoston direktiivin 96/67/EY ([1]) 11 artiklan 1 kohdan d alakohdassa säädetään, mainitun direktiivin 11 artiklan 1 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen valittujen maahuolintapalvelujen tarjoajien sopimuksia tai niille myönnettyjä lupia, joiden voimassaolo päättyy 28 päivänä toukokuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2021 välisenä aikana, voidaan jatkaa 31 päivään joulukuuta 2022.

2. Poiketen siitä, mitä direktiivin 96/67/EY 11 artiklan 1 kohdan e alakohdassa säädetään, lentoaseman pitäjä tai jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi 1 päivän maaliskuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2020 välisenä ajanjaksona, jos maahuolintapalvelujen tarjoaja lopettaa toimintansa ennen kuin määräaika, joksi se on valittu, päättyy, valita suoraan maahuolintapalvelujen tarjoajan tarjoamaan palveluja enintään kuuden kuukauden ajaksi tai 31 päivään joulukuuta 2020 asti sen mukaan, kumpi näistä ajanjaksoista on pidempi.

3. Jos komissio Eurocontrolin julkaisemien tietojen perusteella katsoo, että lentoliikenteen väheneminen vuoden 2019 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna jatkuu ja tulee todennäköisesti jatkumaan edelleenkin, että tämä tilanne johtuu covid-19-pandemian vaikutuksesta ja että siitä on tuloksena maahuolintapalvelujen tarjoamisen keskeytyminen unionin lentoasemilla tai niillä toimivien maahuolintapalvelujen tarjoajien vaikeus saada rahoitusta, komissio antaa 25 a artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tätä asetusta pidentämällä tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa.

4. Komissio seuraa tilannetta jatkuvasti käyttäen 3 kohdassa vahvistettuja perusteita. Komissio esittää käytettävissään olevien tietojen perusteella asiasta yhteenvetokertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 15 päivänä marraskuuta 2020. Komissio antaa tarvittaessa 3 kohdassa säädetyn delegoidun säädöksen mahdollisimman pian.

5. Tämän artiklan nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin sovelletaan 25 b artiklassa säädettyä menettelyä, kun tämä on tarpeen erittäin kiireellisessä tapauksessa, joka liittyy unionin lentoliikennealaan kohdistuvien covid-19-pandemian vaikutusten pitkittymiseen.

▼B

V LUKU

**LOPPUSÄÄNNÖKSET**

*25 artikla*

**Komitea**

1. Komissiota avustaa komitea.

([1]) Neuvoston direktiivi 96/67/EY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1996, pääsystä maahuolinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla (EUVL L 272, 25.10.1996, s. 36).

▼B

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

▼M3

*25 a artikla*

**Siirretyn säädösvallan käyttäminen**

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 28 päivästä toukokuuta 2020 yhden vuoden ajaksi 9 artiklan 1 b kohdassa, 21 a artiklan 4 kohdassa ja 24 a artiklan 3 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 9 artiklan 1 b kohdassa, 21 a artiklan 4 kohdassa ja 24 a artiklan 3 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 9 artiklan 1 b kohdan, 21 a artiklan 4 kohdan ja 24 a artiklan 3 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

*25 b artikla*

**Kiireellinen menettely**

1. Tämän artiklan nojalla annetut delegoidut säännökset tulevat voimaan viipymättä, ja niitä sovelletaan niin kauan, kuin niitä ei vastusteta 2 kohdan mukaisesti. Kun delegoitu säädös annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, esitetään samalla ne perusteet, joiden vuoksi sovelletaan kiireellistä menettelyä.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat 25 a artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti vastustaa delegoitua säädöstä. Siinä tapauksessa komissio kumoaa säädöksen välittömästi sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin tai neuvoston päätös vastustaa sitä on annettu sille tiedoksi.

▼B

*26 artikla*

**Yhteistyö ja tiedonsaantioikeus**

1. Jäsenvaltiot ja komissio toimivat yhteistyössä tämän asetuksen soveltamiseksi ja soveltamisen valvomiseksi.

2. Voidakseen hoitaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä komissio voi hankkia kaikki tarvittavat tiedot jäsenvaltioilta, joiden on puolestaan helpotettava niiden toimivaltaisilta lupaviranomaisilta liikenneluvan saaneiden lentoliikenteen harjoittajien tietojen toimittamista.

3. Jäsenvaltioiden on kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti toteutettava tarvittavat toimenpiteet niiden tietojen asianmukaisen luottamuksellisuuden varmistamiseksi, jotka ne saavat tämän asetuksen nojalla.

*27 artikla*

**Kumoaminen**

Kumotaan asetukset (ETY) N:o 2407/92, (ETY) N:o 2408/92 ja (ETY) N:o 2409/92.

Viittauksia kumottuihin asetuksiin pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

*28 artikla*

**Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

▼B

*LIITE I*

**ASETUKSEN 5 JA 8 ARTIKLAN MUKAISESTI TOIMITETTAVAT TIEDOT**

1. Taloudellista tilaa koskevat tiedot, jotka lupaa ensimmäisen kerran hakevan on esitettävä.

1.1 Uusin sisäiseen käyttöön tarkoitettu johdon selonteko ja, jos saatavilla, edellisen tilikauden vahvistettu tilinpäätös.

1.2 Kolmen seuraavan vuoden arvioitu tase ja tuloslaskelma.

1.3 Niiden kuluja ja tuloja koskevien arvioiden perusteet, jotka koskevat polttoainetta, lentohintoja ja kuljetusmaksuja, palkkoja, huoltoa, poistoja, valuuttakurssien vaihteluita, lentoasemamaksuja, lennonvarmistusmaksuja, maahuolintakuluja, vakuutuksia yms. Liikennemäärä- ja tuottoennusteet.

1.4 Yksityiskohtaiset alkuvaiheen kulut hakemuksen jättämisen ja toiminnan aloittamisen väliseltä ajalta ja selitys siitä, miten yritys aikoo rahoittaa nämä kulut.

1.5 Yksityiskohtaiset tiedot olemassa olevista ja suunnitelmiin sisältyvistä rahoituslähteistä.

1.6 Yksityiskohtaiset tiedot osakkeenomistajista, mukaan lukien tiedot kansallisuuksista ja osakelajeista, sekä yhtiöjärjestys. Jos kyseessä on yrityskonsernin osa, tiedot yritysten välisestä suhteesta.

1.7 Kolmen ensimmäisen toimintavuoden kassavirta-arviot ja likviditeettisuunnitelmat.

1.8 Yksityiskohtaiset tiedot ilma-alusten oston/vuokraamisen rahoituksesta mukaan luettuina mahdollisen vuokrasopimuksen yksityiskohtaiset määräykset ja ehdot.

2. Taloudellisen tilan jatkuvaan seurantaan tarvittavat tiedot, kun kyseessä on luvanhaltija, joka aikoo tehdä rakenteellisia tai toiminnallisia muutoksia, joilla on huomattava vaikutus yrityksen talouteen.

2.1 Tarvittaessa uusin sisäiseen käyttöön tarkoitettu välitilinpäätös ja edellisen tilikauden vahvistettu tilinpäätös.

2.2 Tarkat yksityiskohdat kaikista aiotuista muutoksista, esimerkiksi lentoliikenteen lajin muutoksesta, ehdotetusta yritysostosta tai sulautumisesta, osakepääoman muutoksista, osakkeenomistajien vaihtumisesta jne.

2.3 Kuluvan tilikauden arvioitu tase ja tuloslaskelma sekä kaikki rakenteeseen tai toimintaan suunnitellut muutokset, joilla on huomattava vaikutus talouteen.

2.4 Aikaisemmat tiedot ja arviot niistä kulujen ja tulojen eristä, jotka koskevat polttoainetta, lentohintoja ja kuljetusmaksuja, palkkoja, huoltoa, poistoja, valuuttakurssien vaihteluita, lentoasemamaksuja, lennonvarmistusmaksuja, maahuolintakuluja, vakuutuksia yms. Liikennemäärä- ja tuottoennusteet.

2.5 Seuraavan vuoden kassavirta-arvio ja likviditeettisuunnitelma sekä kaikki rakenteeseen tai toimintaan ehdotetut muutokset, joilla on huomattava vaikutus rahoitukseen.

▼B

2.6 Yksityiskohtaiset tiedot ilma-alusten oston/vuokraamisen rahoituksesta mukaan luettuina mahdollisen vuokrasopimuksen yksityiskohtaiset määräykset ja ehdot.

3. Luvanhaltijan taloudellisen tilan jatkuvaan seurantaan tarvittavat tiedot.

3.1 Vahvistettu tilinpäätös kuuden kuukauden kuluessa asianomaisen tilikauden päättymisestä, ellei kansallisessa lainsäädännössä toisin säädetä, ja tarvittaessa uusin sisäiseen käyttöön tarkoitettu välitilinpäätös.

3.2 Seuraavan tilikauden arvioitu tase ja tuloslaskelma.

3.3 Aikaisemmat tiedot ja arviot niistä kulujen ja tulojen eristä, jotka koskevat polttoainetta, lentohintoja ja kuljetusmaksuja, palkkoja, huoltoa, poistoja, valuuttakurssien vaihteluita, lentoasemamaksuja, lennonvarmistusmaksuja, maahuolintakuluja, vakuutuksia yms. Liikennemäärä- ja tuottoennusteet.

3.4 Seuraavan vuoden kassavirta-arvio ja likviditeettisuunnitelma.

▼B

*LIITE II*

**VASTAAVUUSTAULUKKO**

**(27 artiklassa tarkoitettu)**

| Asetus (ETY) N:o 2407/92 | Tämä asetus |
|---|---|
| 1 artiklan 1 kohta | 1 artikla |
| 1 artiklan 2 kohta | 3 artiklan 3 kohta |
| 2 artikla | 2 artikla |
| 3 artiklan 1 kohta | 3 artiklan 2 kohta |
| 3 artiklan 2 kohta | 3 artiklan 1 kohdan toinen alakohta |
| 3 artiklan 3 kohta | 3 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta |
| 4 artiklan 1 kohta | 4 artikla |
| 4 artiklan 2 kohta | 4 artiklan f alakohta |
| 4 artiklan 3 kohta | — |
| 4 artiklan 4 kohta | 4 artiklan f alakohta |
| 4 artiklan 5 kohta | 8 artiklan 1 kohdan toinen alakohta |
| 5 artiklan 1 kohta | 5 artiklan 1 kohta |
| 5 artiklan 2 kohta | 5 artiklan 2 kohta |
| 5 artiklan 3 kohta | 8 artiklan 5 kohta |
| 5 artiklan 4 kohta | 8 artiklan 6 kohta |
| 5 artiklan 5 kohta | 9 artiklan 1 kohta |
| 5 artiklan 6 kohta | 8 artiklan 4 kohta |
| 5 artiklan 7 kohta | 5 artiklan 3 kohta ja 8 artiklan 8 kohta |
| 6 artikla | 7 artikla |
| 7 artikla | 11 artikla |
| 8 artiklan 1 kohta | 4 artiklan c alakohta |
| 8 artiklan 2 kohta | 12 artiklan 1 kohta |
| 8 artiklan 3 kohta | 13 artiklan 2 ja 3 kohta |
| 8 artiklan 4 kohta | 12 artiklan 2 kohta |
| 9 artikla | 6 artikla |
| 10 artiklan 1 kohta | 13 artiklan 2 ja 3 kohta |
| 10 artiklan 2 kohta | 13 artiklan 2 ja 3 kohta |
| 11 artiklan 1 kohta | 8 artiklan 1 kohta |
| 11 artiklan 2 kohta | 8 artiklan 3 kohta |
| 11 artiklan 3 kohta | 8 artiklan 7 kohta |

▼B

| Asetus (ETY) N:o 2407/92 | Tämä asetus |
|---|---|
| 12 artikla | 9 artiklan 2—6 kohta |
| 13 artiklan 1 kohta | 10 artiklan 2 kohta |
| 13 artiklan 2 kohta | 10 artiklan 1 kohta |
| 13 artiklan 3 kohta | — |
| 13 artiklan 4 kohta | 10 artiklan 3 kohta |
| 14 artikla | — |
| 15 artikla | — |
| 16 artikla | — |
| 17 artikla | — |
| 18 artiklan 1 kohta | 26 artiklan 1 kohta |
| 18 artiklan 2 kohta | 26 artiklan 3 kohta |
| 19 artikla | — |
| LIITE | LIITE I |

| Asetus (ETY) N:o 2408/92 | Tämä asetus |
|---|---|
| 1 artiklan 1 kohta | 1 artikla |
| 1 artiklan 2 kohta | 1 artiklan 2 kohta |
| 1 artiklan 3 kohta | — |
| 1 artiklan 4 kohta | — |
| 2 artikla | 2 artikla |
| 3 artiklan 1 kohta | 15 artiklan 1 ja 2 kohta |
| 3 artiklan 2 kohta | — |
| 3 artiklan 3 kohta | — |
| 3 artiklan 4 kohta | — |
| 4 artiklan 1 kohdan a alakohta | 16 artiklan 1 kohta |
| 4 artiklan 1 kohdan b alakohta | 16 artiklan 3 kohta |
| 4 artiklan 1 kohdan c alakohta | 16 artiklan 2 kohta |
| 4 artiklan 1 kohdan d alakohta | 16 artiklan 9 kohta |
| — | 17 artiklan 1 kohta |
| — | 17 artiklan 2 kohta |
| — | 17 artiklan 4 kohta |
| — | 17 artiklan 5 kohta |
| — | 17 artiklan 6 kohta |
| 4 artiklan 1 kohdan e alakohta | 17 artiklan 3 kohta |
| 4 artiklan 1 kohdan f alakohta | 17 artiklan 7 kohta |
| 4 artiklan 1 kohdan g alakohta | — |
| 4 artiklan 1 kohdan h alakohta | 17 artiklan 8 kohta |
| — | 17 artiklan 9 kohta |
| — | 17 artiklan 10 kohta |
| 4 artiklan 1 kohdan i alakohta | 18 artiklan 1 kohta |
| 4 artiklan 1 kohdan j alakohta | 16 artiklan 7 kohta |

▼B

| Asetus (ETY) N:o 2408/92 | Tämä asetus |
|---|---|
| 4 artiklan 1 kohdan k alakohta | — |
| 4 artiklan 2 kohta | — |
| 4 artiklan 3 kohta | 18 artiklan 2 kohta |
| 4 artiklan 4 kohta | — |
| 5 artikla | — |
| 6 artiklan 1 ja 2 kohta | — |
| 7 artikla | 15 artiklan 4 ja 5 kohta |
| 8 artiklan 1 kohta | 19 artiklan 2 kohta |
| 8 artiklan 2 kohta | 19 artiklan 1 kohta |
| 8 artiklan 3 kohta | 19 artiklan 3 kohta |
| 8 artiklan 4 kohta | — |
| 8 artiklan 5 kohta | — |
| 9 artiklan 1 kohta | 20 artiklan 1 kohta |
| 9 artiklan 2 kohta | 20 artiklan 1 kohta |
| 9 artiklan 3 kohta | 20 artiklan 2 kohta |
| 9 artiklan 4 kohta | 20 artiklan 3 kohta |
| 9 artiklan 5 kohta | 22 artiklan 1 kohta |
| 9 artiklan 6 kohta | 22 artiklan 2 kohta |
| 9 artiklan 7 kohta | — |
| 9 artiklan 8 kohta | — |
| 10 artikla | — |
| 11 artikla | 25 artikla |
| 12 artiklan 1 kohta | 26 artiklan 2 kohta |
| 12 artiklan 2 kohta | — |
| 13 artikla | — |
| 14 artiklan 1 kohta | 26 artiklan 1 kohta |
| 14 artiklan 2 kohta | 26 artiklan 3 kohta |
| 15 artikla | — |
| 16 artikla | — |
| LIITE I | — |
| LIITE II | — |
| LIITE III | — |
| — | LIITE II |

| Asetus (ETY) N:o 2409/92 | Tämä asetus |
|---|---|
| 1 artiklan 1 kohta | 1 artikla |
| 1 artiklan 2 kohta | 21 artiklan 1 kohta |
| 1 artiklan 3 kohta | — |
| 2 artikla | 2 artikla |
| 3 artikla | — |
| 4 artikla | 23 artikla |
| 5 artiklan 1 kohta | 22 artikla |

▼B

| Asetus (ETY) N:o 2409/92 | Tämä asetus |
|---|---|
| 5 artiklan 2 kohta | — |
| 5 artiklan 3 kohta | — |
| 5 artiklan 4 kohta | — |
| 6 artikla | — |
| 7 artikla | — |
| 8 artikla | — |
| 9 artikla | — |
| 10 artiklan 1 kohta | 26 artiklan 1 kohta |
| 10 artiklan 2 kohta | 26 artiklan 3 kohta |
| 11 artikla | — |
| 12 artikla | — |
| — | 27 artikla |
| — | 28 artikla |